

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO
„DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MIŠKŲ ĮSTATYMO NR. I-671 11 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIII-1707“ PROJEKTO
(TAP NR. 19-108; TAIS NR. 19-137(2))**

2019-01-31 Nr. NV-307

Vilnius

1. Projekto rengėja – Aplinkos ministerija.

2. Projekto tikslas – pateikti Seimui Vyriausybės išvadą dėl Seimo narių V. Vingrienės, J. Varžgalio pateikto Įstatymo projekto, kuriuo siūloma atsisakyti galimybės asmenims kreiptis į teismą dėl sodybos buvimo juridinio fakto nustatymo ir tuo pačiu palikti galimybę buvusias sodybas atstatyti tik tiems asmenims, kurių turėtų sodybų buvimo faktą patvirtina išlikę archyviniai dokumentai.

3. Dabartinė situacija:

- šiuo metu galiojančioje Miškų įstatymo redakcijoje nustatyta galimybė miško žemę paversti kitomis naudmenomis buvusioms sodyboms privačioje miško žemėje atstatyti, netgi jeigu nėra išlikę sodybų buvimo toje vietoje faktą įrodančių dokumentų (t. y. nustatant juridinį faktą).
- aiškinamajame rašte pažymima, kad esant tokioms įstatymo išlygoms sudaromos prielaidos neteisėtoms, galimai korupcinėms schemoms ir apgaulingam miško žemės naudojimo paskirties keitimui ypač patraukliose vietovėse, pvz. vandens telkinių pakrantėse, kadangi asmenims suteikiama teisė miško žemę paversti kitomis naudmenomis apgaulingu būdu (pvz. išdėliojant apsamanojusius akmenis ir taip bandant įrodyti, kad tai kažkada buvo sodybos pamatai).

4. Projekto esmė – siūloma iš esmės pritarti Įstatymo projektui, tačiau pasiūlyti Seimui:

- Įstatymo projektą papildyti pereinamojo pobūdžio nuostatomis, kuriomis būtų aptartas jo nuostatų taikymas asmenims, kurie kreipėsi į teismą dėl sodybos buvimo juridinio fakto nustatymo iki Įstatymo įsigaliojimo, o juridinis faktas nustatytas po Įstatymo projekto įsigaliojimo;
- siekiant suderinti Įstatymo projektu siūlomą teisinį reguliavimą su Saugomų teritorijų įstatymu, pakeisti šio įstatymo 2 str. 52 dalyje įtvirtintą buvusios sodybos sąvokos apibrėžimą, numatant, kad sodybos buvimo faktas ir vieta nustatoma tik pagal valstybės archyvuose saugomus kartografinius dokumentus;
- Įstatymo projekto 2 str. nustatyti, kad įstatymas įsigalioja 2019 m. liepos 1 d., o Vyriausybė arba jos įgaliota institucija iki 2019 m. birželio 30 d. priima jo įgyvendinamuosius teisės aktus.

5. Derinimas:

- nutarimo projektas suderintas be pastabų su Žemės ūkio ministerija, taip pat patikslintas pagal Teisingumo ministerijos pateiktas pastabas;
- liko neatsižvelgta į Teisingumo ministerijos pasiūlymą Vyriausybės poziciją formuluoti kaip nepritarimą Įstatymo projektui, kadangi siūlomas teisinis reguliavimas kritikuotinas asmenų lygiateisiškumo principo kontekste, taip pat atsižvelgiant į tai, kad juridinio fakto nustatymo sąlygos ir procedūros detalios atskleistos Civilinio proceso kodekse ir teismai sodybos buvimo praeityje juridinį faktą patvirtinti gali tik įrodžius šį faktą teismo proceso metu. Aplinkos ministerijos nuomone, sodybos buvimo faktas turėtų būti nustatomas tik pagal archyvinius dokumentus;

- Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė 2019 m. sausio 31 d. išvadoje Nr. NV-301 pateikė tikslinamojo pobūdžio pastabas (iš kurių esminė – dėl tikslingumo patikslinti pasiūlymus dėl teisinio reguliavimo tobulinimo).

6. Atitikimas Vyriausybės programos nuostatoms – nutarimo projektas tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Vėluojama pateikti Vyriausybės išvadą Seimui 6 savaites.

7. Dalykinio vertinimo išvada – siūlytina projektą svarstyti Vyriausybės posėdyje (B dalyje), prieš tai tarpinstituciniame pasitarime aptarus Teisingumo ministerijos ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktas pastabas.

Ekonomikos politikos grupės patarėjas

Vaidas Talačka

Vaidas Talačka, tel. +370 706 63722, el. p. vaidas.talacka@lrv.lt